

Van: Diverse bewoners Veerstraat en Slimweistraat

Aan: raadsleden van de Politieke partijen van Gemeente West Betuwe
wethouder IJff (dossier 'natuur en milieu')
wethouder De Jong (dossiers 'wonen' en 'Waardenburg')

Geachte dames, heren,

Op 14 september 2021 spreekt de gemeenteraad oordeelsvormend over de voorgenomen verbreding van de A2. Tijdens de beeldvormende raadsvergadering op 7 september jongstleden bleek dat diverse raadsleden tot op heden geen of onvoldoende betrokkenheid bij en kennis over het proces hadden. Hierbij sturen wij u enkele signalen, de meeste daarvan in herhaling op onder meer onze brief aan u van 2 november 2020.

Waar gaat het over

Op 9 juni 2021 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de ontwerp-voorkeursbeslissing voor de A2 Deil – Vught vastgesteld. De zienswijzeprocedure stond open tot 20 juli 2021. In een aanvullende bestuurlijke consultatieronde kunnen overheden hun standpunten kenbaar maken tot 4 oktober 2021. Eind 2021 stelt de minister de voorkeursbeslissing definitief vast.

De ontwerp-voorkeursbeslissing gaat over een verbreding van de A2 naar 2x4 rijstroken, optimalisatie van knooppunt Deil, optimalisatie van de aansluitingen Waardenburg en Velddriel op de huidige locatie en een nieuwe brug over de Waal en de Maas.

De regio, inclusief dus (vertegenwoordiging namens) onze eigen gemeente, heeft aangegeven erg blij te zijn met de verbreding omdat deze goed zou zijn voor de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van de regio. Let op: de bereikbaarheid van de regio is voor de Regiopartners dus het belangrijkste item. De leefbaarheid van het dorp Waardenburg speelt voor de regio, die een veel groter gebied beslaat dan alleen ons dorp, nauwelijks.

De minister is blij dat de Regio blij is met een bredere A2. De minister verwacht van de Regio dat de Regio op haar beurt ook wat doet om die door de Regio zo zeer gewenste verbreding van de A2 te krijgen. De minister zal zorgdragen voor de verbreding van de A2. Daarna is het geld op. De Regio moet dan al het andere doen en dus alle ellende die zo'n verbreding met zich meebrengt gaan oplossen. De ellende die zich concentreert in Waardenburg staat bij de Regio nauwelijks op het netvlies. De Regio heeft aan de minister toegezegd 45 miljoen (!) euro te gaan zoeken om daarmee een breed pakket aan maatregelen te gaan betalen. Die maatregelen focussen zich met name op het verbinden van de grote steden Utrecht en Den Bosch (bijvoorbeeld door stevig te investeren in beter OV tussen deze steden) en het helpen oplossen van de problematiek ten Noorden van Maasdriel. Gemeente West Betuwe moet flink gaan meebetalen aan deze plannen waar het dorp Waardenburg niets mee opschiet. Plannen voor het oplossen van de problematiek in Waardenburg heeft de regio niet tot nauwelijks. Met geen woord wordt gerept over het wegnemen van gevaar, lawaai, stank of giftige stoffen. Geen euro wordt gereserveerd voor het aanleggen van groengebieden in en om het dorp. Gemeente West Betuwe is in Regioverband een kleine speler, maar moet wel fors meebetalen. Waardenburg als dorp wordt door de Regio nauwelijks gezien, de ernstige problematiek die komt bovenop de negatieve invloeden van andere infrastructurele projecten nauwelijks erkend.

In het inspraaktraject heeft gemeente is nog aan het ministerie gevraagd wat het Rijk zal gaan doen aan de cumulatieve effecten die ontstaan door de verbreding van de A2 (denk aan het lawaai van de diverse maatregelen aan het spoor en de effecten van dijkverzwaring en ingrepen in het landschap voor het opwekken van duurzame energie). Het antwoord was dat de gemeente hier zelf maar een oplossing voor moet gaan zoeken en betalen. Hetzelfde is aan de orde voor eventuele wensen op het gebied van groen,

gezondheid en andere onderdelen van de leefbaarheid in het dorp Waardenburg. Dat moet de gemeente allemaal zelf maar uitzoeken. De minister noemt dat 'bovenwettelijke maatregelen', die betaalt het ministerie niet. Het Rijk komt het asfalt leggen, zet het dorp en met name de direct aanwonnen jarenlang in een situatie met gigantische overlast (lawaai, trillingen, langsrazende asfaltwagens, files door wegafsluitingen, etc.) en gaat daarna vlug weer aan de slag met de eerstvolgende snelweg.

Tot op heden loopt gemeente West Betuwe (in tegenstelling tot de plannen op het gebied van de Radartoren, waar de gemeente wel serieus haar tanden heeft getoond) gewillig aan de leiband van het Rijk.

Waar staan we nu: de concept reactie van de Regio

De Regio Rivierenland, waar gemeente West Betuwe dus onderdeel van uitmaakt, heeft een concept bestuurlijke reactie opgesteld, welke nu door het college en de raad van gemeente West Betuwe (al dan niet via een addendum op de brief) kan worden becommentarieerd en aangevuld. De gemeenteraad moet in de besluitvormende raadsvergadering een besluit nemen over de vraag of de concept bestuurlijke reactie van de regio voldoende representatief is voor het oplossen van de huidige en toekomstige problematiek van de nu al zeer magere en door de verbreding nog verder verslechterende leefbaarheid in Waardenburg.

De Regio heeft in de voorgestelde reactie herbevestigd erg blij te zijn met de verbreding van de A2. Wel worden enkele knelpunten gesignaleerd, vooral voor het gebied ten Noorden van Maasdriel. In de concept brief schetst de Regio de volgende 'aandachtspunten'. Let op: dit zijn slechts zeer voorzichtig geformuleerde tips, er wordt met geen woord gerept over concrete zaken die ernstig gaan mislopen en van de negen punten gaat er slechts één en dan ook nog in zeer algemene bewoordingen over Waardenburg:

1. Zorgen om hoge IC-verhoudingen
2. Aandacht voor de verkeersveiligheid
3. Leefbaarheid in Waardenburg
4. Toekomstvaste oplossingen voor knooppunt Deil en de A15
5. Fietsverbinding en toekomstvastheid Maasbruggen
6. De iconische Waalbrug en kansen voor fiets(veiligheid)
7. Breed Mobiliteitspakket, sluipverkeer en lokale opgaven
8. Kansen voor duurzaamheid
9. Effecten van geluid en trillingen voor omwonenden

Mocht u denken: hoe kán dit nu toch allemaal? Dan is het aan te bevelen op ambtelijk en bestuurlijk niveau na te gaan hoe alle input die u eerder heeft geleverd wel of niet is verwerkt. Namens de gemeente heeft op ambtelijk niveau Susan Timmermans input geleverd voor de concept brief van de Regio. Op bestuurlijk niveau was dat Ed Goossens van de partij 'Dorpsbelangen'. Tijdens de beeldvormende raad bleek dat diverse raadsleden zich op ambtelijk niveau zwaar onvoldoende geïnformeerd voelden en dat diverse raadsleden zich op bestuurlijk niveau zwaar onvoldoende betrokken hebben gevoeld bij het leveren van input van de wethouder in de Regio werkgroep.

Mocht u denken: dat kán toch zo niet? Dan is het aan te bevelen om, nu het 30 seconden voor 12 is, alsnog een te zorgen voor stevige inbreng in dit proces. Enerzijds door alsnog een bestuurlijke zienswijze à la radartoren in te dienen en anderzijds door onmiddellijk lobby gesprekken te gaan organiseren om te redden wat er te redden valt. Het is belangrijk daarbij goed op te letten, want andere gemeenten zijn ook al aan het lobbyen geslagen, bijvoorbeeld over het idee om toch maar meteen een 10-baans snelweg te creëren, in plaats van een 8-baans exemplaar. Let ook intern op, want er blijven politici en bestuurders die de aanleg van een randweg rondom Waardenburg tot hoogste doel hebben verheven. Tot slot is het van groot belang om de maatregelen die vanuit de eigen 45 miljoen van de regio moeten worden betaald per

direct te gaan herzien en 100% in te zetten op leefbaarheid, vergroening en klimaat in plaats van op volkomen zinloze campagnes en OV-maatregelen voor reizigers van buiten onze gemeente.

Weet daarbij dat de Regio niet erg zit te wachten op het opnemen van wensen vanuit gemeente West Betuwe over het dorp Waardenburg. Tijdens de beeldvormende raad schetste de vertegenwoordiger van de Regio dat de Regio supertrots is op het feit dat ze het voor elkaar heeft gekregen dat het Rijk onder invloed van de Regio toch alsnog bereid is ook naar knooppunt Deil te kijken (dat had de minister heel slim niet in de oorspronkelijke plannen gezet om het in een latere fase als onderhandelingsresultaat te kunnen weggeven) en dat de Regio al even trots is op het feit dat het Rijk speciaal voor de bungawall woningen niet alleen een symmetrische maar ook een asymmetrische variant zal worden doorgerekend. Wat er niet bij werd gezegd, is dat de keuze voor de asymmetrische variant gaat betekenen dat weliswaar de bungawall woningen worden gespaard (voor wat het waard is, want die hebben op dit moment al last van veel trillingen en andere overlast), maar dat in plaats daarvan de eigenaren van woningen en bedrijven ten Westen van de A2 het slachtoffer zullen worden. Dus hoe het ook wordt gewend of gekeerd, er zullen altijd aanwonende inwoners van Waardenburg rechtstreeks worden gedupeerd. Nog los van de extra schade die aan de gezondheid van alle Waardenburgers zal worden aangebracht.

Voor uw is verder goed te weten dat de inspraak heeft bestaan uit een (zeer laat op gang gekomen) serie van digitale informatie avonden, waarin door het ministerie en de Regio tot vervelens toe tientallen keren dezelfde sheets zijn gepresenteerd en waarin ontelbare keren is gezegd dat het ministerie, Rijkswaterstaat het de MIRT consortium partners niets konden zeggen omdat de onderzoeksresultaten nog niet bekend waren. Toen de onderzoeksresultaten wel bekend werden, zijn deze op zeer abstract niveau kort toegelicht en daarna werden de burgers succes gewenst met het binnen 6 weken doorlezen en becommentariëren van 2.500 pagina's aan zeer specialistische vak-informatie. Een onmogelijke opgave. Vanuit de bewoners hebben we de gemeente daarom meerdere malen om hulp gevraagd in dit proces. Het antwoord was en bleef: daar kunnen wij niet aan beginnen, zoek het lekker zelf maar uit.

Dit alles zou niet zo erg zijn geweest, indien er een gedegen gebiedsvisie zou hebben gelegen, waarin zou zijn beschreven wat voor Waardenburg belangrijk is. Met dat document zou de gemeente dan heel gemakkelijk hebben kunnen overgaan tot het opstellen van een zienswijze. In juni 2020 heeft voormalig wethouder Van Maanen de snelle totstandkoming van deze gebiedsvisie toegezegd. Het is inmiddels 15 maanden later en van de toegezegde gebiedsvisie staat nog geen letter op papier. We staan met lege handen. Het ministerie drukt er een slecht onderbouwd, achterhaald besluit doorheen en Waardenburg blijft moederziel alleen met alle ellende achter.

- Wat kan de gemeenteraad nu doen

Als u de negen oppervlakkige punten die de Regio aan de minister wil gaan sturen niet voldoende acht om vanuit de gemeente recht te doen aan de taak en de wens om te zorgen voor het welbevinden van de burgers van één van de dorpen van de gemeente (en voor de wethouders onder u: als u denkt dat deze punten geen blijk geven van de wens om integraal te besturen en feitelijk uw eigen beleidsdoelen belemmeren), kunt u overwegen onderstaande punten op te nemen in een zienswijze, of in een aanvullende brief als bijlage bij de brief van de Regio.

- Eis van de regio dat alsnog serieus aandacht wordt gegeven aan de problematiek in Waardenburg. Onderstaande kan daarvoor input zijn. Wens de Regio dat niet te doen, stuur dan vanuit de gemeente alsnog een bestuurlijk signaal (en zorg voortaan voor meer effectieve ambtelijke en bestuurlijke invloed in de Regio).

- Eis (al dan niet via de Regio) van de minister dat ze erkent dat Waardenburg niet slechts de heipaallocatie is voor de nieuwe A2. Waardenburg is niet alleen een stip op de kaart onder de dikke streep die de A2 voorstelt. Waardenburg, dat zijn 2.365 mensen. Burgers van Nederland met grondrechten, ook als het gaat om hun fysiek en psychisch welbevinden.

- Verlang van de minister dat wordt gewerkt met feiten in plaats van aannames en modellen en verlang dat wordt gewerkt op basis van de meest actuele inzichten in plaats van achterhaalde studies. In het rapport 'Thuiswerken en de gevolgen voor wonen, werken en mobiliteit' schetst het Rijks advies orgaan Planbureau voor de Leefomgeving op 9 september 2021 op basis van grondig onderzoek dat voorgenomen wegverbredingen niet zouden moeten worden uitgevoerd omdat werknemers sinds de corona thuiswerk periode veel meer thuis zullen werken, waardoor veel minder files zullen ontstaan. In plaats van miljarden te steken in extra asfalt kan veel beter worden geïnvesteerd in het versterken van de zorgsector en het afwenden van de klimaatcrisis. Onze Regio zou de 45 miljoen euro die moet worden opgebracht kunnen investeren in een van de vele doelen die op Regio en gemeentelijk niveau zijn gesteld, maar waar geen budget voor beschikbaar leek.

Het feit dat het demissionaire kabinet de voorgenomen verbreding van de A2 al maanden geleden controversieel verklaarde is daarbij een aanvullend argument.

Het feit dat uit de onderzoeken blijkt dat de IC-waarde van de A2 na de verbreding precies gelijk zal zijn aan de IC-waarde voor de verbreding maakt dat de minister volstrekt ongeloofwaardig zou zijn als de verbreding van de A2 zou worden doorgezet. Het Ministerie, dat nu eenmaal het leggen van asfalt als haar hoofdtaak ziet, blijft roepen dat de mobiliteit juist wel zou blijven toenemen (waarbij ze er niet over nadenken dat als dat al zo is, dit niet meer allemaal tegelijk in de spits zal gaan zijn). Maar wat je ook gelooft, minder verkeer door corona meer verkeer met gelijk blijvende IC-waarden (omdat meer asfalt nu eenmaal altijd meer verkeer aantrekt), feit blijft dat het verbreden van de A2 onzin is. Ofwel je legt heel duur en vervuilend en ziekmakend asfalt aan dat niet nodig is, ofwel je legt heel duur en vervuilend en ziekmakend asfalt aan waarop tien jaar later nog steeds iedereen in de file staat. Elk mens met gezond verstand begrijpt dat je het in de huidige situatie simpelweg niet moet doen. No regret.

- Verlang van de minister, als de plannen tot verbreding tegen adviezen van het Rijks Planbureau in toch zouden worden doorgedrukt, dat de belangen van die paar duizend bewoners van ons dorp, die volkomen worden verpletterd onder de lawine van Rijksplannen, worden erkend. Voor een fractie van de begroting van het ministerie kan ons dorp alsnog een prachtige, vitale, leefbare, fijne kleine kern worden. Vraag de minister om – ook al is het bovenwettelijk – budget vrij te maken om Waardenburg een gezonde groene impuls te geven.

Met 5 miljoen euro van het Rijk en wat co-financiering vanuit overheden en gebiedsfondsen kan Waardenburg een gezonde, groene, oase worden, in plaats van de Tatasteel-2.0-casus die nu aan het ontstaan is. Steeds meer inwoners van Waardenburg zullen lichamelijk en psychisch ziek worden en er zo snel mogelijk weg willen. Weggaan kan nu al niet meer: de huizen van de aanwonenden zijn door alle Rijksplannen onverkoopbaar geworden. Daar waar deze mensen, veelal agrariërs, al generaties lang hier wonen, of daar waar ze jaren geleden bewust in ons toen nog zo lieflijke dorp zijn neergestreken, zitten ze nu in de val. Geef de Waardenburgers hun vroegere geluk weer terug. Waardenburg is hun dorp. Dat daar een 8 baans snel weg dwars doorheen snijdt, is niet hun schuld.

- Zet ook de provincie Gelderland in haar kracht. De provincie verschuilt zich tot nu toe achter het Ministerie. Maar ook de provincie is aan zet. De provincie moet niet alleen (op basis van wettelijke taken) waken over de kwaliteit van natuur, landschap, bodem, water en lucht, maar gaat ook zelf over de twee provinciale wegen die in hun huidige opzet bijdragen aan de problemen, in plaats van deze op te lossen. Roep de provincie op om al die mensen die door Waardenburg rijden terwijl ze daar niet hoeven te zijn, daar weg te houden. Hoe? Heel simpel: al het verkeer dat vanuit richting Utrecht komt en Oostelijk van Waardenburg een bestemming heeft (zoals de vele vrachtwagens voor

de tuinbouwkassen in Tuil, Van Uden / Nedcargo in Haaften en Plomp en andere bedrijven in Waardenburg) kan uitstekend over de Boutensteinseweg (via afslag 15) rijden. De Boutensteinseweg moet dus vrachtwagenvriendelijk worden, drempels weg, bochten er in (en een vrijliggend fietspad, als er dan toch wordt geïnvesteerd in snelfiets-verbindingen).

Al het verkeer dat vanuit richting Den Bosch komt en Westelijk van Waardenburg een bestemming heeft (Geldermalsen, Est en Opijnen) kan uitstekend op de A2 blijven en afslag Meteren / Geldermalsen nemen. Hoe? Door de Steenweg door Waardenburg en liefst van Tuil tot Geldermalsen een super slome weg te maken, waar je alleen wilt zijn als je lokaal verkeer bent. Op dit moment is het veel te aantrekkelijk om even tussendoor te steken, met alle opstopproblemen van dien. De afslagen Waardenburg zijn ooit bedoeld geweest om Waardenburg te ontsluiten, niet om allerlei sluipverkeer voor Oostelijk en Westelijk gelegen kernen door Waardenburg te laten kronkelen.

- En tot slot: help ons! De gemeente, dat was toch dat bestuursniveau dat van de burgers was? Waar burgers hun vertegenwoordigers kozen en waar die vertegenwoordigers zich ter ere van het dienen van het belang van de burgers door ambtenaren lieten ondersteunen? Als dat in 2021 nog steeds het idee is, ga dan als raadsleden en wethouders achter uw inwoners staan. Zij hebben u het vertrouwen gegeven dat u vanuit een brede belangenafweging goed voor hen zou zorgen. Baseert u zich daarbij alstublieft op feiten. Loop niet achter de hardste schreeuwers aan, laat u niet imponeren met geschetste schrikbeelden over 'dagelijks verstopte wegen' en 'vastgelopen ambulances', maar meet wat er echt aan de hand is (wat er echt aan de hand is, is dat Waardenburg helemaal vol staat zodra er op de brug een ongeluk gebeurt, dat is enkele malen per jaar en dat blijft zo, al leg je een 20-baans snelweg aan).

Speel daarnaast ook niet de ene wijk uit tegen de andere, zet bewoners niet lijnrecht tegenover elkaar. Breng in beeld welke groepen en individuen waar precies last van hebben en bang voor zijn. Lawaai, stank en giftige stoffen vormen voor alle dorpsbewoners een inbreuk op hun welzijn, maar voor de bewoners van de aangrenzende wegen komt daar bij dat ze over een paar jaar (zodra alle bouwverlast eindelijk is verdwenen), ze niet meer buiten in hun tuin kunnen zitten van de herrie, als ze nog een tuin hebben, want delen daarvan worden onteigend.

Handel fair en oprecht en doe het beste voor ons allemaal. Dat was wat u de burgers in uw verkiezingscampagnes beloofde en wat u ongetwijfeld over enkele maanden ook weer in het programma gaat opschrijven. Mogen we op u rekenen?

Bedankt voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,

Namens diverse inwoners van de Veerstraat en Slimweistraat,